

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-666/14-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Střední odborné učiliště Toužim
Sídlo	Plzeňská 330, 364 01 Toužim
E-mail právnické osoby	souz.touzim@seznam.cz
IČO	00 669 831
Identifikátor	600 009 289
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Ing. Richardem Nykodymem, ředitelem školy
Zřizovatel	Karlovarský kraj
Místo inspekční činnosti	Plzeňská 330, Toužim Plzeňská 318, Toužim
Termín inspekční činnosti	24. – 25. září 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost zaměřená na posouzení odstranění nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti (inspekční zpráva čj. ČŠIK-108/13-K ze dne 25. 3. 2013) a účinnost preventivních opatření zamezujících jejich opakování.

Hodnocené období: 2. pololetí školního roku 2012/2013, školní rok 2013/2014 a 2014/2015 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Střední odborné učiliště Toužim, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny.

Škola poskytuje střední vzdělání s výučním listem ve tříletých oborech vzdělání; k datu inspekce je ve školském rejstříku zapsáno pět oborů v denní formě vzdělávání: 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel, 41-52-E/01 Zahradnické práce,

41-52-H/01 Zahradník, 41-55-E/01 Opravářské práce, 65-51-H/01 Kuchař – číšník. Vzhledem k tomu, že v hodnoceném období škola nepřijala do oboru vzdělání Zahradnické práce žádné žáky ve třech po sobě jdoucích rocích, bude žádat o výmaz tohoto oboru ze školského rejstříku.

Ve školním roce 2014/2015 k datu inspekční činnosti **škola vzdělává** 127 žáků v devíti třídách, z toho 33 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Počet žáků ve škole postupně klesá (ve školním roce 2013/2014 141 žáků, 127 žáků k datu inspekce). Kapacita školy 360 žáků je tak ve školním roce 2014/2015 naplněna na 35 %. Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se v hodnoceném období nemění (31 žáků ve školním roce 2013/2014, 33 žáků k datu inspekce). Žáci s diagnostikovaným mentálním postižením jsou skupinově integrováni do tří speciálních tříd oboru vzdělání Opravářské práce. Do běžných tříd je individuálně integrováno dalších 13 žáků z celkového počtu. K datu inspekce se ve škole nevzdělával žádný žák podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve školní matrice není evidován žádný žák se sociálním znevýhodněním, podle kvalifikovaného odhadu ředitele se vzdělává ve škole 20 žáků s tímto znevýhodněním.

Ve školním roce 2014/2015 se žáci vzdělávají ve čtyřech oborech vzdělání, pro které škola vytvořila **školní vzdělávací programy** podle příslušných rámcových vzdělávacích programů odborného vzdělávání, které byly vydány s platností od 1. 9. 2010 a aktualizovány k 1. 9. 2014.

Zájmová činnost v domově mládeže probíhá podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání.

V domově mládeže se stanovenou kapacitou 120 lůžek je v současné době ubytováno 27 žáků školy. Počet ubytovaných žáků se v hodnoceném období nemění. Žáci tvoří jednu výchovnou skupinu, vedenou dvěma vychovateli. Vychovatelé působí současně jako tzv. noční asistenti, vykonávající v nočních hodinách dohled nad žáky. Domov mládeže nadále poskytuje ubytování a celodenní stravování. Oproti minulému období se měsíční úplata za ubytování snížila z 900 Kč na 800 Kč, úplata za celodenní stravování se zvýšila z 1200 Kč na 1350 Kč měsíčně; celková výše měsíční úplaty je k datu inspekční činnosti o 50 Kč vyšší.

Stravování žáků a zaměstnanců zajišťuje školní jídelna v budově domova mládeže; stravují se v ní pouze žáci (ve školním roce 2013/2014 50 % žáků školy), zaměstnanci a cizí strážníci se stravují v jídelně, jejíž provoz škola zabezpečuje v rámci odborného výcviku žáků oboru vzdělání Kuchař – číšník.

Informace o činnosti školy jsou dostupné ve škole a na webových stránkách www.soutouzim.cz.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Při předchozí inspekční činnosti byly zjištěny nedostatky v oblasti řízení školy. Ředitel přijal opatření k jejich odstranění ve lhůtě stanovené Českou školní inspekcí (dále „ČŠI“).

Škola zapsala do školského rejstříku jako místo poskytovaného vzdělávání dílnu na adrese Žlutická (parc. č. 1035), 364 01 Toužim. V současné době škola poskytuje vzdělávání ve třech místech zapsaných ve školském rejstříku - teoretické vyučování a zčásti i praktické vyučování ve formě odborného výcviku probíhá v hlavní budově Plzeňská 330, domov mládeže a školní jídelna sídlí v budově Plzeňská 318 (zde probíhá také odborný výcvik žáků oborů Zahradník, Kuchař – číšník). Odborný výcvik žáků oborů Mechanik opravář motorových vozidel a Opravářské práce probíhá v dílně na adrese Žlutická.

Ředitel školy požádal zřizovatele o povolení výjimky z počtu žáků ve speciálních třídách pro školní rok 2013/2014 a ten žádosti vyhověl. V roce 2014/2015 ředitel školy o výjimku nežádal, neboť počet žáků ve speciálních třídách k datu inspekce neklesl pod stanovenou hranici šesti žáků ve třídě.

Ředitel školy přijal opatření ve lhůtě stanovené ČŠI a vydal školní řád, který je v souladu s právními předpisy, obsahuje požadované náležitosti a je včetně příloh zveřejněn na přístupném místě v budově školy.

Vnitřní řád domova mládeže již obsahuje náležitosti požadované právním předpisem, byly doplněny podrobnosti o povinnostech a právech ubytovaných žáků a jejich zákonných zástupců. Nadále však obsahoval výčet tzv. kázeňských opatření, jejichž udělování nemá oporu v právních předpisech: zákaz vycházek, napomenutí skupinového vychovatele, důtka ředitele školy. V průběhu inspekční činnosti ředitel vnitřní řád domova mládeže inovoval a uvedený nedostatek odstranil. Bylo zjištěno, že v praxi nejsou uvedená kázeňská opatření udělována.

Materiální podmínky pro realizaci ŠVP domova mládeže se od poslední inspekce nezměnily. Vybavení pokojů na základní úrovni, prostředí je esteticky nepodnětné, vybavení (židle, stolky, pracovní stoly) je zastaralé, často poškozené. Ubytovaným žákům je k dispozici malá posilovna, klubovny vybavené pouze křesly a televizí a místnost se zařízením pro stolní tenis. Další vybavení pro rozvoj volnočasových aktivit žáků (např. časopisy, knihy apod.) domov mládeže neposkytuje. Posilovna není z hlediska bezpečnosti zcela vyhovující (koberce nejsou stabilně přichyceny k podlaze, topná tělesa nemají bezpečnostní kryty). V celé budově je připojení k internetu prostřednictvím WI-FI sítě, avšak žáci mají na pokoji k dispozici pouze jednu zásuvku do elektrické sítě. K tomu, aby mohli používat počítače nebo notebooky, si v rozporu s vnitřním řádem pořizují vlastní elektrické prodlužovací kabely, které nemají patřičné revize (stejně jako prostředky výpočetní techniky žáků) a neprocházejí pravidelnou kontrolou (riziko zkratu, požárů).

Personální zajištění činnosti domova mládeže je na nutném minimu (dva vychovatelé na částečný úvazek a současně na částečný úvazek jako noční služba), které umožňuje zajistit pouze dohled nad žáky.

Ředitel školy reagoval na předchozí inspekční zjištění a jmenoval školního metodika prevence. V průběhu školního roku 2014/2015 dojde opět ke změně ve funkci metodika z důvodu plánované změny pracovní náplně stávajícího školního metodika a jeho odchodu na jiné pracoviště ve škole.

Vícezdrojové financování školy jako příspěvkové organizace je vzhledem k normativnímu způsobu závislé především na počtu zapsaných žáků ve škole. Vzhledem ke stále klesajícímu počtu žáků se škola nadále pohybuje na hranici finanční udržitelnosti.

Nad rámec rozpočtu škola obdržela v roce 2013 finanční prostředky na rozvojový projekt z prostředků MŠMT, který byl účelově určen na projekt romské komunity. Z finančních prostředků zřizovatele byla provedena montáž a výměna oken v budově školy ve výši 300 tis. korun. V hodnoceném období pokračoval dlouhodobý projekt *EU peníze školám*, který je financován z Evropských sociálních fondů (v roce 2013 škola obdržela cca 295 tis. korun). V rámci projektu škola kromě tvorby digitálních učebních materiálů a modernizace prostředků výpočetní techniky vzdělává v práci s touto technikou také pedagogické pracovníky.

Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti škola odstranila ve lhůtě stanovené ČŠI. Do školského rejstříku škola zapsala všechna místa poskytovaného vzdělávání. Ve školním roce 2013/2014 ředitel školy požádal dodatečně zřizovatele o povolení výjimky z minimálního počtu žáků ve speciálních třídách, která byla škole udělena. Školní řád a

vnitřní řád domova mládeže jsou po přijetí dalších opatření zpracovány v souladu s právními předpisy. Ředitel školy jmenoval školního metodika prevence. Úroveň materiálních a personálních podmínek je rizikem pro naplňování školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Dílicím negativním zjištěním při předchozí inspekční činnosti byl převládající projev učitele a nedostatek komunikace se žáky v některých hodinách všeobecně vzdělávacích předmětů. Při aktuální inspekční činnosti byli žáci aktivizováni a docházelo k dialogu mezi nimi. Ve speciální třídě učitel využíval vhodná podpurná a vyrovnávací opatření, včetně speciálních postupů, respektoval individuální potřeby žáků a efektivně rozvíjel komunikaci v atmosféře vzájemného respektu. Na doporučení ČŠI zaměřil zástupce ředitele svoji kontrolní činnost mj. na rozvoj komunikativních dovedností žáků.

Ředitel změnil na základě předchozích zjištění ČŠI organizaci činnosti domova **mládeže** – původně dvě skupiny byly sloučeny do jedné, a to i prostorově (domov mládeže nyní používá 18 pokojů v jednom patře, ostatní pokoje (ve stejném počtu) jsou nevyužity). Skupinu vedou dva vychovatelé, kteří působí současně jako tzv. noční asistenti, vykonávající v nočních hodinách dohled nad žáky. Ředitel stanovil vychovatelům povinnost přímé pedagogické činnosti ve správné výši, ale vzhledem k nemožnosti jejich souběžného působení se jejich pedagogická činnost většinou omezuje na pouhý dohled nad žáky. Personálním podmínkám je přizpůsoben i denní program, skládající se pouze z běžné komunikace vychovatelů se žáky, osobního volna, které žáci tráví sami (většinou mimo domov mládeže) a v případě žáků prvního ročníku střední školy z cca hodinové povinné domácí přípravy do školy. Aktivity a vzdělávací strategie deklarované školním vzdělávacím programem, tj. zejména zájmové kroužky, organizování soutěží, vedení žáků k seberealizaci ve volném čase apod. nejsou plánovány ani realizovány. Nabízené prostory pro sport žáci využívají minimálně.

Průběh vzdělávání ve sledovaných hodinách vycházel ze zásad stanovených ve školních vzdělávacích programech. Učitelé účinně rozvíjeli komunikativní dovednosti žáků. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání nadále není v praxi naplňován v oblasti aktivit a vzdělávacích strategií.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola sleduje míru úspěšnosti žáků a hodnotí jejich individuální výsledky vzdělávání při pravidelných jednáních pedagogických rad. Se záměrem podpořit úspěšnost škola realizovala některá opatření formou průběžné kontroly absence v elektronickém systému záznamů dat, okamžitého kontaktování zákonných zástupců telefonicky nebo písemně v případě zvýšené absence nebo neprospěchu a zasilání týdenního výpisu z docházky zákonným zástupcům. Na konci druhého pololetí školního roku 2012/2013 neprospělo z celkového počtu 131 žáků 12 žáků, jeden žák byl nehodnocen, což je 10 % z celkového počtu žáků. Ve školním roce 2013/2014 se **snížil počet neprospívajících a nehodnocených žáků** o 5,2 % oproti předchozímu školnímu roku (z celkového počtu žáků 124 neprospělo 5 žáků a jeden žák byl nehodnocen, to je 4,8 % všech žáků školy). Zároveň se zlepšil se také průměrný prospěch žáků: na konci školního roku 2012/2013 byl průměrný prospěch všech tříd školy 2,65, v roce 2013/2014 2,43.

Souběžně se snižováním počtu neprospívajících žáků se snížil počet předčasně odcházejících žáků ze školy. Jestliže při předchozí inspekční činnosti bylo zjištěno, že v průběhu školního roku 2011/2012 odešlo ze vzdělávání celkem 51 žáků, ve školním roce 2012/2013 odešlo celkem 11 žáků, ve školním roce 2013/2014 17 žáků. Dle školní matriky nadále zůstávají nejčastějšími důvody odchodů žáků slabý prospěch, zanechání studia na vlastní žádost nebo přestup na jinou školu. Informace o dalším vzdělávání těchto žáků škola získává nahodile.

Vysoká absence některých žáků ve škole stále přetrvává, ve školním roce 2013/2014 byla průměrná omluvená absence na jednoho žáka 270,6 hodiny, neomluvená 35,9 hodiny. Na základě doporučení ČŠI při předchozí inspekční činnosti zpracoval školní metodik prevence minimální preventivní program zaměřený na sociálně patologické jevy, především na prevenci záškoláctví. Součástí programu, kromě opatření realizovaných napříč školou, jsou také ankety pro zjišťování školního klimatu a adaptaci žáků prvních ročníků ve škole, které by měly napomoci při hlubší analýze příčin záškoláctví.

Předchozí inspekční činnosti byly zjištěny dílčí nedostatky v analýze skupinových a individuálních výsledků vzdělávání. Škola v této oblasti přijala účinná opatření, která vedla ke snížení počtu neprospívajících žáků a žáků předčasně odcházejících ze vzdělávání.

Závěry

- a) Škola pracovala s výsledky hodnocení České školní inspekce, realizovala opatření k odstranění zjištěných nedostatků v oblasti řízení školy, které se negativně promítaly do průběhu vzdělávání. Opatření k odstranění nedostatků a následně i ke zlepšení stavu přijal ředitel ve stanoveném termínu.
- b) Ředitel vydal školní řád, který je v souladu s právními předpisy. Dále vydal v souladu s právním předpisem vnitřní řád domova mládeže a doplnil jej o chybějící ustanovení. V průběhu inspekční činnosti ředitel školy přijal další opatření na základě zjištění ČŠI a vydal upravené znění vnitřního domova mládeže, ze kterého odstranil ustanovení o kázeňských opatřeních, konkrétně zákaz vycházek, napomenutí skupinového vychovatele a důtka ředitele školy, jejichž udělování nemělo oporu v právních předpisech.
- c) Škola zapsala do školského rejstříku další místo poskytovaného vzdělávání na adrese Žlutická, Toužim, kde probíhá odborný výcvik žáků v oboru Mechanik opravář motorových vozidel a Opravárenské práce.
- d) Personální předpoklady pro realizaci školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání nejsou na požadované úrovni. Nedostatečný počet vychovatelů představuje riziko pro jeho realizaci.
- e) Finanční předpoklady k zajištění vzdělávání jsou s ohledem na nízký počet žáků ve srovnání s kapacitami budov a dalších školních prostor na hranici udržitelnosti a představují riziko pro další fungování školy.
- f) Materiální předpoklady pro zajištění činnosti domova mládeže jsou pouze na základní úrovni (zázemí domova mládeže umožňuje ubytování žáků s minimem využití jejich volného času). Není zajištěna revize elektromateriálů, v posilovně není zabezpečena stabilita koberců a ochrana topných těles.
- g) Průběh vzdělávání vycházel ze zásad stanovených ve školních vzdělávacích

programech. Využité metody a formy podporovaly rozvoj komunikativních dovedností žáků.

- h) Škola analyzuje výsledky vzdělávání žáků na pedagogických radách, přijala opatření vedoucí ke snižování počtu neprospívajících žáků, ke snižování odchodů žáků ze vzdělávání a k celkovému zlepšení prospěchu. Ředitel školy jmenoval školního metodika prevence, pro prevenci vysoké absence a záškoláctví škola zpracovala minimální preventivní program.
- i) Opatření přijatá školou pro zlepšení činnosti domova mládeže nejsou účinná, školní vzdělávací program nadále není naplňován na požadované úrovni. Činnosti a zájmové aktivity uváděné ve školním vzdělávacím programu nejsou realizovány.
- j) ČŠI doporučuje škole:
- přijmout do domova mládeže dalšího zaměstnance např. nočního vychovatele nebo vychovatele na částečný úvazek, aby stávající vychovatelé měli prostor pro výchovně vzdělávací práci a škola tak mohla kvalitně naplňovat školní vzdělávací program pro zájmovou činnost
 - sledovat a vyhodnocovat účinnost přijatých opatření ke snižování absence a s tím související školní neúspěšností žáků, realizovat adaptační programy pro žáky prvních ročníků.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

-do 15 dnů odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. f a zaslání zprávy o odstranění,

-do 28. 2. 2015 odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. i a zaslání zprávy o odstranění

- do 28. 2. 2015 přijetí opatření ke zlepšení stavu.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.k@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Střední odborné učiliště Toužim k 1. lednu 2006 ze dne 22. 9. 2005 včetně příloh č. 1 – 3 a Dodatků č. 1 - 15;
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 28. 8. 2014;
3. Jmenovací dekret ředitele školy ze dne 7. 5. 2012 vydaný pod čj. 2599/SK/12 Karlovarským krajem s účinností od 1. 8. 2012;
4. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 12. 5. 2014 pod čj. MSMT-16406/2014-2, s účinností od 12. 5. 2014;

5. Výpis usnesení z 23. jednání Rady Karlovarského kraje ze dne 5. srpna 2013 (výjimka z počtu žáků speciálních tříd pro školní rok 2013/2014);
6. Inspekční zpráva č. ČŠIK-108/13-K ze dne 25. 3. 2013;
7. Školní matrika žáků vedená ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 k datu inspekce;
8. Školní vzdělávací programy platné od 1. 9. 2010, aktualizované k 1. 9. 2014;
9. Školní řád platný od 1. 9. 2013;
10. Vnitřní řád domova mládeže platný od 1. 9. 2013 a od 1. 9. 2014;
11. Přihlášky do domova mládeže ve školním roce 2014/2015;
12. Výroční zpráva za školní rok 2012/2013;
13. Záznamy z jednání pedagogických rad vedené ve školním roce 2013/2014 a 2014/2015 k datu inspekční činnosti;
14. Třídní knihy vedené ve školním roce 2014/2015 k datu inspekce;
15. Deníky výchovné skupiny ve školním roce 2013/2014 a 2014/2015;
16. Minimální preventivní program platný ve školním roce 2014/2015;
17. Dokumentace výchovného poradce včetně evidence žáků se SVP vedená ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 k datu inspekce;
18. Účtový rozvrh roku 2013;
19. Hlavní kniha účetnictví za období 12/2013;
20. Účetní závěrka roku 2013;
21. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům nebo hlavnímu městu Praze Část A za rok 2013 ze dne 15. 1. 2014;
22. Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy za školní rok 2012/2013;
23. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a absolvování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy;
24. Vzdělávání pedagogů ve školním roce 2012/2013 a 2013/2014;
25. Mzdová inventura zaměstnanců školy k 31. 12. 2013;
26. Statistické výkazy k 30. 9. 2013;
27. Centrální evidence úrazů vedená od ledna 2006.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu Česká školní inspekce, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.k@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně

připomínka je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Karlovarském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Lenka Chlebková, školní inspektorka v. r.

Mgr. Marta Pincová, školní inspektorka v. r.

Mgr. Zdenka Spalová, školní inspektorka v. r.

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovníce v. r.

V Karlových Varech dne 13. října 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Richard Nykodým, ředitel školy v. r.

V Toužimi dne 23. října 2014

Připomínky ředitele školy

10. listopadu 2014

Připomínky nebyly podány.